

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 446/2011-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. októbra 2011 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej Advokátskou kanceláriou H., spol. s r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. J. H., vedené pod sp. zn. Rvp 2603/2011, sp. zn. Rvp 2605/2011, sp. zn. Rvp 2607/2011 a sp. zn. Rvp 2609/2011, ktorými namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 2 CoE 46/2011-45 z 29. apríla 2011, č. k. 13 CoE 148/2011-65 z 28. júna 2011, č. k. 1 CoE 275/2011-61 zo 6. júna 2011 a č. k. 17 CoE 195/2011-76 z 21. júna 2011, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 2603/2011, sp. zn. Rvp 2605/2011, sp. zn. Rvp 2607/2011 a sp. zn. Rvp 2609/2011 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 2603/2011.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 3. októbra 2011 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou H., spol. s r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľ a advokáta Mgr. J. H., ktorými namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 CoE 46/2011-45 z 29. apríla 2011, č. k. 13 CoE 148/2011-65 z 28. júna 2011, č. k. 1 CoE 275/2011-61 zo 6. júna 2011 a č. k. 17 CoE 195/2011-76 z 21. júna 2011 (ďalej aj „napadnuté uznesenia krajského súdu“).

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Na základe zmluvy o úvere (ďalej len „zmluva“) uzavretej 30. mája 2008 poskytla fyzickej osobe úver v sume 398,33 €, na základe zmluvy uzavretej 24. januára 2006 poskytla fyzickej osobe úver v sume 464,71 €, na základe zmluvy uzavretej 23. októbra 2007 poskytla fyzickej osobe úver v sume 165,97 € a na základe zmluvy uzavretej 5. novembra 2004 poskytla fyzickej osobe úver v sume 464,71 €, ktoré spolu s ďalšími poplatkami boli dlžníci povinní vrátiť v 12 mesačných splátkach (vec vedená pod sp. zn. Rvp 2603/2011), v 7 mesačných splátkach (vec vedená pod sp. zn. Rvp 2605/2011) a v 10 mesačných splátkach (veci vedené pod sp. zn. Rvp 2607/2011 a sp. zn. Rvp 2609/2011). Vzhľadom na skutočnosť, že dlžníci neuhradili niekoľko po sebe idúcich splátok, dostali sa do omeškania.

Vo veciach vedených pod sp. zn. Rvp 2603/2011, sp. zn. Rvp 2605/2011 a sp. zn. Rvp 2607/2011 sťažovateľka *„zahájila rozhodcovské konanie pred rozhodcovským súdom*

zriadeným zriaďovateľom S. a. s., so sídlom B. v súlade s rozhodcovskou dohodou uzatvorenou medzi sťažovateľom a dlžníkom“.

1. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 2603/2011 sa 15. januára 2009 rozhodcovský nález stal vykonateľným. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného Okresným súdom Lučenec (ďalej len „okresný súd“) 16. decembra 2009 začal nútený výkon rozhodnutia. Okresný súd ex offio uznesením č. k. 8 Er 372/2009-31 z 30. septembra 2010 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. Proti tomuto uzneseniu sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 2 CoE 46/2011-45 z 29. apríla 2011 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil.

2. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 2605/2011 sa rozhodcovský nález stal vykonateľným 28. septembra 2006. Dňa 12. decembra 2006 bol podaný návrh oprávneného na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného okresným súdom 11. januára 2007 začal nútený výkon rozhodnutia. Okresný súd ex offio uznesením č. k. 12 Er 14/2007-45 z 25. januára 2011 exekúciu zastavil. Proti tomuto uzneseniu sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 13 CoE 148/2011-65 z 28. júna 2011 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil.

3. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 2607/2011 sa rozhodcovský nález stal vykonateľným 9. mája 2008. Dňa 24. augusta 2008 bola pred súdnym exekútorom spísaná zápisnica oprávneného na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného okresným súdom 7. októbra 2008 začal nútený výkon rozhodnutia. Okresný súd ex offio uznesením č. k. 21 Er 897/2008-41 zo 16. marca 2011 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju. O odvolaní proti uzneseniu okresného súdu rozhodol krajský súd uznesením č. k. 1 CoE 275/2011-61 zo 6. júna 2011 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil.

4. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 2609/2011 bolo účastníkmi zmluvného vzťahu na zabezpečenie úveru priamo v zmluve dohodnuté, že splnomocnený zástupca dlžníka, určený

menovite v zmluve, je (bude) oprávnený v prípade, ak dlžník neplní svoje povinnosti, okrem iného podpísať notársku zápisnicu o uznaní dlhu, ktorá má povahu exekučného titulu. Dňa 2. júla 2005 bola notárom spísaná notárska zápisnica a následne 17. októbra 2005 bol podaný návrh na výkon exekúcie súdnemu exekútorovi, ktorý 15. novembra 2005 začal nútený výkon rozhodnutia. Okresný súd 11. apríla 2011 uznesením č. k. 13 Er 1003/2005-66 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju. O odvolaní povinného proti uzneseniu okresného súdu rozhodol krajský súd uznesením č. k. 17 CoE 195/2001-76 z 21. júna 2011 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil.

Podľa názoru sťažovateľky napadnutými uzneseniami krajského súdu a postupom, ktorý mu predchádzal, „... boli porušené... základné práva a slobody vyplývajúce z článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd... v príčinnej súvislosti s vyššie uvedeným porušením práva na spravodlivý proces boli... porušené aj základné práva a slobody sťažovateľa vyplývajúce z čl. 1 Dodatkového protokolu...“. V ďalších častiach sťažností sťažovateľka s poukazom na viacero rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu interpretuje čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu a v podstatnom uvádza, že „v nadväznosti na porušenie práva na spravodlivý proces krajský súd porušil svojím rozhodnutím právoplatne zastaviť exekučné konania... aj práva sťažovateľa pokojne užívať svoj majetok... tým, že súd zasiahol do vykonávacieho konania... tak, že exekučné konania bez ďalšieho zastavil, porušil právo sťažovateľa vlastníť majetok... v zmysle Protokolu 1 Dohovoru“.

Sťažovateľka na základe argumentácie uvedenej v sťažnostiach navrhuje, aby ústavný súd rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej práva „na spravodlivý proces vyplývajúce z článku 6 ods. 1... dohovoru... a na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu...“ napadnutými uzneseniami krajského súdu, zruší napadnuté uznesenia, veci vráti na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka v sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy adresovaných ústavnému súdu vyjadruje svoje výhrady proti uzneseniam krajského súdu č. k. 2 CoE 46/2011-45 z 29. apríla 2011, č. k. 13 CoE 148/2011-65 z 28. júna 2011, č. k. 1 CoE 275/2011-61 zo 6. júna 2011 a č. k. 17 CoE 195/2011-76 z 21. júna 2011, ktorými podľa jej názoru došlo k neprípustnému zásahu do jej práva na spravodlivé súdne konanie tým, že krajský súd verifikoval zastavenie už prebiehajúceho exekučného konania (resp. vyhlásenie exekúcie za neprípustnú s následným zastavením exekučného konania) bez tohto, aby sa sťažovateľka mala možnosť k tomu vyjadriť, čím súčasne malo dôjsť aj k neprípustnému zásahu do jej práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže v dôsledku zastavenia exekučných konaní malo byť z exekúcie oprávnenej sťažovateľke upreté právo na vrátenie majetku od povinných.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí na spoločné konanie, avšak v súlade s § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy primerane použiť na prípadné spojenie vecí § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2603/2011, sp. zn. Rvp 2605/2011, sp. zn. Rvp 2607/2011 a sp. zn. Rvp 2609/2011, z ktorých vyplýva ich právna a skutková súvislosť, a prihliadajúc taktiež na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd aplikujúc § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 112 ods. 1 OSP tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.2 K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uzneseniami krajského súdu č. k. 2 CoE 46/2011-45 z 29. apríla 2011, č. k. 13 CoE 148/2011-65 z 28. júna 2011, č. k. 1 CoE 275/2011-61 zo 6. júna 2011 a č. k. 17 CoE 195/2011-76 z 21. júna 2011

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil

sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd štandardne poukazuje na svoje ústavné postavenie vymedzené v čl. 124 ústavy, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ale súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Krajský súd svoje uznesenie č. k. 2 CoE 46/2011-45 z 29. apríla 2011, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 8 Er 372/2009-31 z 30. septembra 2010 o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej zastavení (sťažnosť vedená pôvodne pod sp. zn. Rvp 2603/2011, pozn.), odôvodnil takto:

„Rozhodcovský rozsudok má podľa § 35 ZRK účinky ako právoplatný rozsudok. Podľa ZRK to platí pre rozhodnutia vydané rozhodcovským súdom v konaní podľa ZRK. Rozhodcovskému súdu jeho kompetencia rozhodovať majetkové spory neplynie priamo zo zákona, ale rozhodcovský súd ju získa až na základe dohody medzi účastníkmi sporu v rozhodcovskej zmluve. Z tohto dôvodu je pre posúdenie, či exekučnému súdu bol alebo nebol predložený exekučný titul, nevyhnutnou súčasťou prieskumu zisťovanie, či bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe rozhodcovskej zmluvy dohodnutej či už vo forme osobitnej zmluvy, alebo doložky k inej zmluve. Pokiaľ rozhodcovská zmluva trpí absolútnou neplatnosťou, ide o právny úkon, ktorý neexistuje a pokiaľ bol vydaný na základe takéhoto právneho úkonu rozhodcovský rozsudok trpí neúčinnosťou, nakoľko rozhodcovskému súdu chýbala právomoc na vydanie rozhodnutia. Rozhodcovskú doložku koncipovanú v takom znení, ako vyplýva z bodu 17 zmluvy o úver exekučný súd správne právne posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve. Podstatnou skutočnosťou z hľadiska posúdenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dohodnutá, čo vyplýva z jej zaradenia do všeobecných podmienok poskytnutia úveru vopred pripravenej zmluvy a celkom zjavne tak nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Odvolací súd navyše zastáva názor, že už samotné forma, v akej sú zmluvné dojednania napísané – a to drobulinkým ťažko čitateľným, resp. takmer nečitateľným husto popísaným textom – už sama o sebe podstatne sťažuje ďalšie oboznámenie sa spotrebiteľa s obsahom dojednaní v takomto texte obsiahnutými. Takto vnútená podmienka, ktorá sa týka priamo predmetu zmluvy, ktorá zvyšuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom je neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 OZ, na základe ktorého prvostupňový súd túto rozhodcovskú doložku vyhodnotil ako neprijateľnú podmienku zmluvy, a teda je absolútne neplatný právny úkon. Odvolací súd k tomu dodáva, že v tomto prípade je nepochybné, že rozhodcovská zmluva bola spotrebiteľovi vnútená tak, že bola ako doložka zapracovaná do všeobecných podmienok poskytnutia úveru na zadnej strane formulára zmluvy. Spotrebiteľ tak ak chcel od dodávateľa získať predmet zmluvy, kvôli ktorému zmluvu uzatváral, nemal inú možnosť, než túto podmienku prijať. Nemohol ovplyvniť výber rozhodcov (rozhodcovského súdu) uvedených v predtlačí zmluvy. Už táto skutočnosť zvyšuje

nerovnováhu vo vzťahu medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Konečne, rozhodcovské konanie je založené práve na tom, že zmluvné strany sa spoločne dohodnú na výbere osôb (súdu), ktorých objektívnosti a úsudku dôverujú. Naopak, ak dodávateľ vnucuje rozhodovanie sporu jednostranne určeným rozhodcom, tak ako to vyplýva z formulára predtlačie predmetnej úverovej zmluvy, svojím spotrebiteľom, tým spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzájomných vzťahoch medzi ním a konkrétnym spotrebiteľom. Nie je ani zanedbateľná skutočnosť, že takýmto spôsobom prenáša spory z nezávislých súdov k určitému rozhodcovi, ktorému tým dlhodobo poskytuje zdroj príjmov a to v konaniach, v ktorých nie je povinnosť ústneho pojednania. Z uvedeného vyplýva, že exekučný súd vec správne právne posúdil, keď exekúciu vyhlásil za neprípustnú a konanie zastavil z dôvodu, že zistil, že exekučný titul predložený v konaní, nie je v súlade so zákonom a považoval ho za materiálne nevykonateľný. Absenciu tejto vlastnosti exekučného titulu správne vyhodnotil ako neodstrániteľnú prekážku brániacu vo vykonaní exekúcie a v zmysle § 57 ods. 1. písm. g/ exekúciu vyhlásil za neprípustnú a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu aj bez návrhu zastavil.“

Krajský súd v uznesení sp. zn. 13 CoE 148/2011 z 28. júna 2011, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 12 Er 14/2007-45 z 25. januára 2011 o zastavení exekúcie s tým, že exekúciu vyhlásil aj za neprípustnú (sťažnosť pôvodne vedená pod sp. zn. Rvp 2605/2011, pozn.), okrem iného uviedol:

«Na určenie, či ide o spotrebiteľskú zmluvu je nevyhnutné preskúmať, či sa zmluva uzatvára medzi „dodávateľom, ktorý pri jej uzatváraní a plnení koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti“ (§ 53 ods. 3 OZ) a „spotrebiteľom, fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti“ (§ 53 ods. 4 OZ“). Oprávnená konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Predmetom jej činnosti je aj „poskytovanie úverov z vlastných zdrojov“ (č. l. 63-64 spisu). Oprávnená a dlžník uzavreli formulárovú spotrebiteľskú zmluvu o úvere (č. k. 24-25 spisu) a pre prípad sporu „dohodli“ aj rozhodcovskú doložku (bod 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru; č. l. 25 spisu). Vždy, keď formulárová úverová zmluva obsahuje nie individuálne dohodnutú alternatívu (§ 53 ods. 2 OZ) riešenia sporu a to buď rozhodcom alebo všeobecným súdom, ale výber

ponecháva aj na veriteľovi, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, teda neplatnú (§ 53 ods. 5 OZ), lebo spotrebiteľovi sa nedáva žiadna možnosť dohodnúť si s veriteľom osobu/orgán, ktorý rozhodne ich prípadný spor so spotrebiteľskej zmluvy. Neprijateľná zmluvná podmienka (§ 53 ods. 1 OZ) je neplatná a preto rozhodcovský rozsudok (č. k. 4-5 spisu) nie je exekučným titulom (§ 41 ods. 2 písm. i/ zák. č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov). Potom správne mal exekučný súd vyhlásiť exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastaviť (§ 57 ods. 1 písm. g/ zák. č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov). Odvolací súd preto potvrdil uznesenie okresného súdu o zastavení exekúcie a doplnil ho aj o výrok o neprípustnosti exekúcie.»

Krajský súd v uznesení č. k. 1 CoE 275/2011-61 zo 6. júna 2011, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 21 Er 897/2008-41 zo 16. marca 2011 o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej zastavení (sťažnosť pôvodne vedená pod sp. zn. Rvp 2607/2011, pozn.), okrem iného uviedol:

„Podľa názoru odvolacieho súdu je v záujme spravodlivého usporiadania vzťahov naplnenie cieľa vylúčiť zo života spotrebiteľov nekalé podmienky v spotrebiteľských vzťahoch v záujme vyššej kvality života ľudí, preto posúdenie rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej, pretože spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa, obsiahnuté v napadnutom uznesení exekučného súdu je vecne správne, spravodlivé a v súlade s právom. Z dôvodu, že neprijateľná rozhodcovská doložka je neplatná, rozhodcovský rozsudok nemôže byť zákonným exekučným titulom na vykonanie exekúcie. Je materiálne nevykonateľný, čo je neodstrániteľná prekážka brániaca exekúcii a dôvod na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku a zároveň na zastavenie exekúcie.“

Krajský súd uznesením č. k. 17 CoE 195/2011-76 z 21. júna 2011, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 13 Er 1003/2005-66 z 11. apríla 2011 o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej zastavení (sťažnosť pôvodne vedená pod sp. zn. Rvp 2609/2011, pozn.), okrem iného uviedol:

«Samotná skutočnosť, že v prejednávanej veci bolo udelené poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi nezakladá prekážku rei judicatae a neznamená tak vylúčenie

možnosti preskúmania exekučného titulu súdom v každej fáze exekučného konania. Poverenie je listina, ktorou súdny exekútor preukazuje oprávnenie vykonávať exekúciu. Podľa § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila. Z citovanej formulácie sa dá vyvodiť, že mala na mysli notárske zápisnice, ktoré obsahovali uznanie určitého právneho záväzku. Takýmto právnym záväzkom mohlo byť uznanie peňažného dlhu, resp. peňažného záväzku, ale aj dlhu alebo záväzku nepeňažného, teda inej povahy. V praxi nie sú pochybnosti o tom, že v prípade peňažných dlhov, resp. záväzkov, ide o uznanie dlhu, resp. o uznanie záväzku zo strany dlžníka. Preto hoci notárska zápisnica podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku je rýdzo procesnoprávnym inštitútom nadväzuje tento inštitút na hmotnoprávny základ, teda na ustanovenia občianskeho a obchodného práva o uznaní dlhu, resp. záväzku. Zmluvné strany si v zmluve o úvere dohodli, že ich vzťah sa bude riadiť Obchodným zákonníkom. ... pre záväzok, ktorý je predmetom uznania, je charakteristická jeho „určitosť“. Tento pojem treba chápať tak, že jeho nevyhnutnými zložkami sú jednak dôvod a jednak výška záväzku. Týmto úkonom dlžník uznáva svoj určitý záväzok, čím vlastne potvrdzuje jeho existenciu a platnosť v čase uznania. Zákon na účinnosť takéhoto uznania predpisuje obligatórnu písomnú formu. Podľa § 574 ods. 2 Občianskeho zákonníka, dohoda, ktorou sa niekto vzdáva práv, ktoré môžu vzniknúť až v budúcnosti, je neplatná. Uznať záväzok alebo uznať dlh je právom dlžníka, ktoré v budúcnosti realizovať môže, ale aj nemusí. Záleží to od rôznych okolností, ktoré nastanú až v budúcnosti. V zmysle citovaného ustanovenia, ktoré má kogentnú povahu, nie je prípustné, aby sa niekto vzdal práva, ktoré môže vzniknúť až v budúcnosti. Takáto dohoda je neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Právo, ktoré môže v budúcnosti vzniknúť, je právom ktoré v čase uzavretia dohody nie je ešte známe a nemožno s ním disponovať. Ak v čase uzavretia zmluvy o splnomocnení nebola známa výška záväzku, nemohol povinný realizovať svoje právo dlh uznať alebo nie. Potom ani nemohol splnomocniť tretiu osobu na takýto úkon. Preto je splnomocnenie obsiahnuté v zmluve o úvere neplatným právnym úkonom. Odvolací súd dospel rovnako ako súd prvého stupňa k rovnakému záveru o neplatnosti udeleného plnomocnenstva, čoho nezvratným následkom je i neplatnosť samotnej notárskej zápisnice.

Neprávo totiž nemožno zhojiť právom. Keďže v prejednávanej veci riadny exekučný titul nie je daným, pričom na podmienku existencie a trvania exekučného titulu súd prihliada v každej fáze exekučného konania, súd prvého stupňa postupoval správne, keď exekúciu zastavil.»

Ústavný súd v nadväznosti na citované právne názory krajského súdu zdôrazňuje, že jedným z predpokladov vedenia exekučného konania je relevantný exekučný titul, keďže bez jeho existencie nemožno exekúciu vykonať. Preto je podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľný právny záver krajského súdu vychádzajúci z toho, že ak neexistuje notárska zápisnica, príp. rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, ktoré sú spôsobilé byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho, alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania.

Vzhľadom na už uvedené nemožno podľa názoru ústavného súdu ani právne závery krajského súdu vyjadrené v uzneseniach č. k. 2 CoE 46/2011-45 z 29. apríla 2011, č. k. 13 CoE 148/2011-65 z 28. júna 2011, č. k. 1 CoE 275/2011-61 zo 6. júna 2011 a č. k. 17 CoE 195/2011-76 z 21. júna 2011 považovať za svojvoľný výklad a aplikáciu príslušných ustanovení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), ktorý by mohol mať za následok porušenie ústavou garantovaných práv sťažovateľky ako účastníčky exekučného konania.

V nadväznosti na námietky sťažovateľky ústavný súd poukazuje na § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, podľa ktorého exekúciu možno zastaviť na návrh alebo aj bez návrhu.

Zatiaľ čo dôvody, na základe ktorých všeobecný súd obligatórne zastaví exekúciu (§ 57 ods. 1 Exekučného poriadku) alebo na základe ktorých fakultatívne pristúpi k takémuto rozhodnutiu (§ 57 ods. 2 Exekučného poriadku), upravuje Exekučný poriadok podrobne, okamih (čas), kedy tak má alebo môže urobiť, nie je v ňom ustanovený

explicitne. Z uvedeného možno vyvodit' záver, že všeobecný súd rozhodne o zastavení exekúcie kedykoľvek v priebehu konania, len čo zistí, že sú dané dôvody na ukončenie núteného vymáhania pohľadávky. Z toho vyplýva, že všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex offo skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania. Jedným z obligatórnych dôvodov zastavenia exekúcie je totiž v súlade s § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku vyhlásenie exekúcie súdom za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukazuje aj na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorý v rozsudku sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. januára 1997 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená.“.

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd konal ústavne súladným spôsobom, keď uznesením č. k. 2 CoE 46/2011-45 z 29. apríla 2011 potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 8 Er 372/2009-31 z 30. septembra 2010 o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej zastavení (sťažnosť vedená pôvodne pod sp. zn. Rvp 2603/2011, pozn.) a uznesením č. k. 13 CoE 148/2011-65 z 28. júna 2011 potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 12 Er 14/2007-45 z 25. januára 2011 o zastavení exekúcie s tým, že exekúciu vyhlásil aj za neprípustnú (sťažnosť vedená pôvodne pod sp. zn. Rvp 2605/2001, pozn.), ako aj uznesením krajského súdu č. k. 1 CoE 275/2011-61 zo 6. júna 2011 potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 21 Er 897/2008-41 zo 16. marca 2011 o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej zastavení (sťažnosť vedená pôvodne pod sp. zn. Rvp 2607/2011, pozn.) v súlade s príslušnými ustanoveniami Exekučného poriadku z dôvodu chýbajúceho vykonateľného exekučného titulu v podobe rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu.

Rovnako podľa ústavného súdu krajský súd postupoval ústavne súladným spôsobom, keď uznesením č. k. 17 CoE 195/2011-76 z 21. júna 2011 potvrdil uznesenie okresného

súdu č. k. 13 Er 1003/2005-66 z 11. apríla 2011, ktorým bola exekúcia vyhlásená za neprípustnú a zastavená (sťažnosť pôvodne vedená pod sp. zn. Rvp 2609/2011, pozn.) v súlade s príslušnými ustanoveniami Exekučného poriadku z dôvodu nespôsobilého exekučného titulu vo forme notárskej zápisnice.

V okolnostiach prípadu ústavný súd vzhľadom na už uvedené považuje právne názory vyjadrené v uzneseniach krajského súdu č. k. 2 CoE 46/2011-45 z 29. apríla 2011, č. k. 13 CoE 148/2011-65 z 28. júna 2011, č. k. 1 CoE 275/2011-61 zo 6. júna 2011 a č. k. 17 CoE 195/2011-76 z 21. júna 2011 týkajúce sa možnosti zastaviť konanie v exekučných veciach, resp. možnosti vyhlásiť exekúciu za neprípustnú a následne konanie v exekučnej veci zastaviť, t. j. týkajúce sa právnej podstaty sťažnosti sťažovateľky, z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné, keďže sú primeraným spôsobom odôvodnené, pričom ich v žiadnom prípade nemožno považovať za arbitrárne.

V súvislosti so sťažovateľkiným prejavom nespokojnosti s napadnutým rozhodnutím krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (m. m. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

S prihliadnutím na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a s poukazom na to, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (resp. základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy) nie je právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07), ústavný súd sťažnosti v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

II.3 K namietanému porušeniu práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu uzneseniami krajského súdu č. k. 2 CoE 46/2011-45 z 29. apríla 2011, č. k. 13 CoE 148/2011-65 z 28. júna 2011, č. k. 1 CoE 275/2011-61 zo 6. júna 2011 a č. k. 17 CoE 195/2011-76 z 21. júna 2011

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

V súvislosti s namietaným porušením práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd považuje predovšetkým za potrebné poukázať na svoju stabilizovanú judikatúru, súčasťou ktorej je aj právny názor, podľa ktorého všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým nepochybne patrí aj právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavnoprosesné princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. z čl. 6 dohovoru. Keďže ústavný súd nezistil porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť ani k porušeniu sťažovateľkou označeného práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. V opačnom prípade by sa ústavný súd stal opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08, IV. ÚS 82/09, III. ÚS 103/2010).

Ústavný súd navyše po preskúmaní napadnutých uznesení krajského súdu dospel k záveru, že z odôvodnenia napadnutých uznesení krajského súdu nemožno vyvodit' nič, čo by signalizovalo, že ním došlo k neprípustnému zásahu do práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže krajský súd v posudzovaných prípadoch ústavne konformným spôsobom interpretoval a aplikoval príslušné právne normy a rozhodol v zmysle ustálenej judikatúry formulovanej najvyšším súdom.

Ústavný súd konštatuje, že z tohto dôvodu neexistuje taká príčinná súvislosť medzi napadnutými uzneseniami krajského súdu a právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ktorá by zakladala možnosť vysloviť porušenie tohto práva po prijatí sťažností na ďalšie konanie. Ústavný súd preto sťažnosti pri predbežnom prerokovaní aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pretože sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v sťažnostiach už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. októbra 2011